

MAGYAR7-8 MEGOLDÁS1

2017/2018

Össz.pontszám:	86 p	
----------------	------	--

Beküldési határidő: 2017. szeptember

Név:.....

Lakcím:.....

Iskola neve, címe:.....

.....

1. Húzd alá egy pontért, hogy hányadik évfolyamon tanulsz!

7.

8.

1p	
----	--

2. Alliteráló közmondások

Ismert közmondásokat ferdítettünk el úgy, hogy minden egyes szó ugyanazzal a betűvel kezdődjön. Ráismersz az eredetire? Írd le az alliteráló közmondás után az eredetit!

Például: Tartózkodj takaródon túl tolni talpadat! Addig nyújtózkodj, ameddig a takaród ér!

Kapott kancának kár korát kutatni.

Ajándék lónak ne nézd a fogát!

Kíváncsiak korán korosodnak.

Aki kíváncsi, hamar megöregszik.

Megéhezett malac makkról mereng.

Éhes disznó makkal álmodik.

Kit kövel kólintanak kupán, kenyérral kontrázzon!

Ha megdobnak kövel, dobd vissza kenyérral!

Amint alvóhelyünket alakítjuk, akként alszunk.

Ki mint veti ágyát, úgy alussza álmát.

Korán kelőre kincs kacsint.

Ki korán kel, aranyat lel.

Megfontoltan mendegélj, messzebbre mehetsz!

Lassan járj, tovább érsz!

12p	
-----	--

3. Számos kérdés

Válaszolj számokkal az alábbi kérdésekre! Figyelj a helyesírásra! Ahol szükséges, használj toldalékot!

Mikor születted (év, hó, nap)? 1999. 09. 29-én (3 pont)

Hány éves vagy? 10 (1 pont)

Hányadik osztályba jársz? 4.-be (1 pont)

Milyen nap van ma (év,hó,nap)? 2012. 10. 10. (3 pont)

Mikor kezdődik az őszi szünet (hó, nap)? 10. 28-án (2 pont)

5p	
----	--

4. Emlékszel?

Melyik műből származnak az alábbi idézetek? Írd le a mű szerzőjét és címét!

- a) "A gallér-zsinór megereszkedvén a rántásban, magától oldozódott, s a nehéz, új ködmön kezdett lassan-lassan lefelé csúszni, mígnem a csípőktől egyszerre lecsapódott a földre. Boriska sikoltva egy szökkenéssel termett a leesett ruhadarabnál."

szerző: Mikszáth Kálmán

cím: A néhai bárány

- b) „Felhőbe hanyatlott a drégeli rom,
Rá visszasüt a nap, ádáz tusa napja;
Szemközt vele nyájas, szép zöld hegy-orom,
Tetején lobogós hadi-kopja.”

szerző: Arany János

cím: Szondi két apródja

- c) „Gyaur – szólt síróra lágyult hangon a török -, te jó ember vagy. Sokat gondolkoztam rólad. mindig az volt a vége, hogy példátlan a te szíved jósága. Add vissza az amulettetem!”

szerző: Gárdonyi Géza

cím: Egri csillagok

- d) „Ne ily halált adj, Istenem,
Ne ily halált adj énnekem!
Legyek fa, melyen villám fut keresztül,
Vagy melyet szélvész csavar ki tövestül,”

szerző: Petőfi Sándor

cím: Egy gondolat bánt engemet

- e) „Messze jövendővel komolyan vess öszve jelenkort;
Hass, alkoss, gyarapíts: s a haza fényre derül!

szerző: Kölcsey Ferenc

cím: Huszt

8p

5. Párkereső

Minden sorban négy szót találsz, melyek közül kettő rokon értelmű. Keresd meg a rokon értelmű kifejezéseket, majd írd a betűjelüket az adott sorba!

A	B	C	D	betűpárok	
szeszélyes	szenvedélyes	szenvelgő	bogaras	A	D
kopár	tar	meztelen	pucér	C	D
kopott	kifosztott	elhasznált	gyenge	A	C
hiba	tévedés	megvetés	tétovázás	A	B
komoly	fukar	állhatatos	kitartó	C	D
akadályoz	visszariaszt	gátol	becsap	A	C
háborgat	zaklat	morog	becsmérel	A	B
megismétel	terjeszt	híresztel	elmesél	B	C

8p

6. Helyesen használjuk az idegen szavakat?

Tudod-e, mit jelentenek az alábbi kifejezések? Húzd egymáshoz az összetartozó magyar és idegen kifejezéseket! (Használhatod az Idegen szavak és kifejezések szótárát.)

asztronómia	csillagászat
asztrológia	csillagjóslás

etika	néprajz
etnika	erkölcsstan

dialektus	párbeszéd
dialógus	nyelvjárás

gesztus	taglejtés
gusztus	étvágy

litánia	irodalom
literatúra	felsorolás

10p	
------------	--

7. Mit csinál a .....?

Vezetékneveink egy része arról tanúskodik, hogy viselőik egy-egy mesterségben járatosak voltak. A Kovács, Lakatos, Szíjjártó (Sziogyártó), Fazekas vezetéknévűeknek az ősei minden bizonnyal a kovács, a lakatos, a szíjgyártás, a fazékkészítés mesterségében mozogtak otthonosan, s kapták – előtagként, megkülönböztető névként – nevüket. De vajon milyen mesterséget űzhettek az alábbi vezetéknévűek ősei? Párosíts! Értelmező szótárt is segítségül hívhatsz.

kádár kád- és hordókészítő

porkoláb börtönőr

varga lábbelikészítő

gerencsér fazekas

csiszár fegyverkovács

tózsér marhakereskedő

takács szövetkészítő

kalmár kereskedő

bognár kerégyártó

tímár nyersbőr-kikészítő

gulyás marhapásztor

szücs szörmekészítő

A párosítandó mesterségek:

*nyersbőr-kikészítő, kereskedő, szövetkészítő, börtönőr, marhapásztor, kád- és
hordókészítő, kerégyártó, fazekas, fegyverkovács, lábbelikészítő,
marhakereskedő, szörmekészítő*

12p	
------------	--

8. Autóval a világ körül

Ismered az autók nemzetközi jelzéseit? Játsszunk! Alkoss szavakat a meghatározásoknak megfelelően!

Pl.: Magyarország + Albánia = vízi élőlény: hal

Belgium + Andorra + Olaszország = férfi becenév: Bandi

Spanyolország + Svédország + Thaiföld + Spanyolország = napszak: este

Luxemburg + Spanyolország + Kuba + Kambodzsa + Spanyolország = a diákok feladata: lecke

Malajzia + Ausztria + Kuba = sertés kicsinye: malac

Németország + Ausztria + Luxemburg = ének: dal

5p	
----	--

9. Városnézés

Számozással állítsd betűrendbe a települések neveit! Soronként dolgozz!

- a) 2. Baja, 3. Bátaszék, 1. Bábolna
b) 3. Mosonmagyaróvár, 1. Mohács, 2. Mór
c) 3. Pápa, 2. Pannonhalma, 1. Pákozd

9p	
----	--

10. Csak aktívan!

Egészítsd ki a táblázatot úgy, hogy válaszolj a Mit csináljon? kérdésre!

Mit csinál?	Mit csináljon?
repül	repüljön
száll	szálljon
tud	tudjon
alszik	aludjon
szánt	szántson
üzen	üzenjen
segít	segítsen
olvas	olvasson

16p	
-----	--